

польського консульства у Львові творили дикий натопп, щоб отримати омріяну візу. Та він вперто і послідовно йшов до своєї мети.

Особливо запам'яталося останнє літо Яна, коли він прибув до Львова на один із чергових фестів, і розклав свій нехитрий крам навпроти кам'яниці Корнякта на львівському Ринку. У цей час невід'ємним супутником Метелика став знайдений ним на смітнику в Польщі та добряче відмитий плюшевий ведмедик, якого Ян називав «Місьом». Було надзвичайно зворушливо дивитися, як Ян звертається і обходить з Місьом, неначе з живою істотою, по-дитячому щиро і з любов'ю пригортаючи його до свого обличчя. Навіть засинав Метелик, тримаючи в обіймах плюшевого приятеля і мабуть споглядаючи у снах колишні подорожі та пригоди. В руках Метелика Місьо дійсно якимось «оживав», і навіть Янове оточення сприймало іграшку, наче живу істоту...

На одній із тусовок у Бірмана восени 2005 року Ян, щойно повернувшись із чергової подорожі, представив нам фотоальбом, присвячений цій події. На жаль, добряче захмеліла від червоного вина компанія не зовсім зважала на монотонну розповідь Метелика. Побачивши в моїх очах інтерес до свого чергового балтійського круїзу, Метелик поспішив присісти подалі від вже готового згадувати бокс Пензеля, і провів для мене короткий персональний екскурс. На пам'ять він подарував своє фото, зроблене на березі Балтійського моря у Польщі, біля курортної місцевості Свіноуйсьце. На ньому Ян перебуває в гурті лебедів, що відлітають до теплих країв (якщо, звісно, ці птахи не зимують на Балтиці)... Щось невимовно тужливе є на цьому фото, де посеред готових до польоту птахів я бачу живого і завжди залюбленого в життя Метелика, та зроблений на звороті його рукою англійський напис: «Пам'ятай!».

Незважаючи на зло та ненависть, які оточували його упродовж усього не такого вже й довгого життя, Ян вибрав світло і полетів до нього, як справжній метелик, у Вічність, назавжди залишившись для нас Метеликом!

Антон Бриних

Я – Лідер Етого Всего!

– Я – ленд-арт! Такого нема більше! Навколо мене то все має творитися: ті фестивалі, то все!

Яскравий, ексцентричний та невимовно харизматичний Ян Ляшкевич. Повелитель барвистих метеликів, майстер гострої голки та гострого язика. Він полетів, і не повернеться – такого нема більше. На сорочках, штанах, жіночих майтках, чи то пак, просто на ряднині – вишиті ним невимовної краси крилаті комахи тішили око та дарували позитив. Як свідчить легенда, присадив на голку амбіційного хлопця з села Ріпнів, що під Львовом, не хто інший, як Кузя Гадюкін: молодого Яна заморозив метелик, вигаптуваний на Кузіних джинсах, і враження від цього атрибута хіпового стилю визначило подальшу долю митця. Першого власноруч вишитого метелика він випустив у світ 19 вересня 1982 року, і щороку збільшував розмаїття лускокрилих – і кількісно, і якісно.

Колії наших життєвих магістралей перетнулися на святкуванні Нового 2005 року у рок-н-рольній хатині Олександра Фещука, що у Здолбунові. Чого й казати, перша зустріч аж ніяк не підпадала під сценарій приємного знайомства: скуйовджене волосся, настовбурчені вуса, червоний фейс зі слідами недосипу та нічного застілля, знервований стан від невчасного пробудження – тільки й спало на думку: «До чого огидний тип!». Коли через декілька днів по тому я ділився зі знайомою дівчинкою враженнями про новорічну хіпі-тусівку, то мимохідь згадав, що там ще якийсь Ян пробігав, на що та відповіла: «Ах, Ян... Він на Шипоті зі мною хотів... переспати». Імідж переполоханого злобного гнома, вбраного у рожеві штани, жодним чином не асоціювався з поняттям «переспати», то довелося

перепитати, чи, бува, не про одного і того ж персонажа йде мова?

Що й казати – Ян за життя ніколи не грішив надмірною святістю. Театральність та манірність поведінки подекуди межували у нього з неврівноваженістю, цинізмом та картинною скупістю («Ніхто не хоче мені хот-дога купити!? Добре! Я сам собі куплю!»), однак талант та працелюбність, помножені на природжений артистизм, зіграли свою роль у становленні його як зірки тусівок, фестивалів та масових гулянь. Навколо метеликів юрмилися діти з батьками, молоді дівчатка, журналісти та фотографи, а це ще більше розпалювало його жагу до творіння шоу: «Фотографуйте мене, знімайте мене, беріть у мене інтерв'ю, пхайте мене в інтернет, всюди пхайте!». Реакція публіки на «ленд-арт» від Яна теж не змушувала себе чекати:

– Вони всі тащатся від мене! Всі несуть мені якийсь питво, якісь коньяки, все несуть... Та ладно, давайте приступимо до процесу виробництва того, що я роблю!

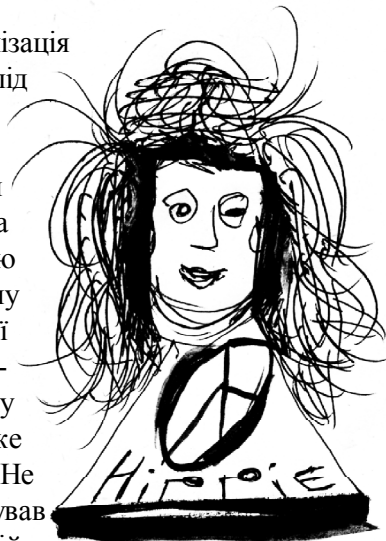
І робив... Голка туди-сюди по полотну – дивишся, ось і новий метелик долучається до строкатої сім'ї подібних собі! У перерві між вишиванням – черга охочих заплести расточку, і митець нікому не відмовляє. За символічний гонорар, звісно, сума якого потім ретельно заноситься до блокнотика. Слід зауважити Янову здорову раціональність – що не кажи, але власну бухгалтерію він вів бездоганно: «На фестивалі зароблено XXX злотих та YYY євро. ZZ гривень витрачено на питво. Оскільки питво виявилось дорогим, повернуто 1 гривню назад».

– Маєш! Ангела маєш, маєш Сіріна – деревнерусская міфаўогія (sic!), тёмные силы и свет... В каждой бабочке присутствует Солнце – по русски буду говорить – в каждом рисунке присутствует Солнце, оно великое и могучее, как дети когда-то рисовали в Советском Союзе. Смерть – теж Сонечко. Смерть косить черепа, «Апофеоз Войны» – Верещагіна такая картинка була. Каззьол – теж символ какой-то... А тут вот тебе Пан, бог Пан і сьовременні стріптізьорки – ведьми

современніе. Ну тут Адам робить Єву... Бог робить Єву з Адама ребра, ангел з хрестом – самий світлий образ, тут маєш ще глюка якогось... Все маєш! Вісім метеликів сфотографував – дякую дуже за репортаж! А тепер дзьобнем, бухнем, налиєм! Ми програму робимо!

Так описував Ян свою оздоблену метеликами сорочку.

Як не крути, але реалізація Яна у житті цілком підпадає під визначення «self-made man» – людина, яка зробила себе сама. Будучи абсолютно незалежним від держави, чиновників та урядів, він займався улюбленою справою, що приносила йому певний процент душевної гармонії та фінансову забезпеченість. Та чи принесло це йому щастя? Хтозна, про це вже навряд чи хтось дізнається... Не раз привселюдно Ян анонсував свою заповітну мрію, до здійснення якої не судилося йому дожити: збирав гроші на хіпівський фольксваген, розфарбований метеликами, щоб мандрувати на ньому по фестивалях разом з коханою дівчиною.

Але замість дівчини, жодна з яких так і не сприйняла всерйоз його залицяння, в останні роки вірним супутником митця став плюшевий ведмедик – Місь Памфук, як лагідно охрестив його люблячий товариш. Чуйне Янове серце тьохнуло від вигляду покинутого ведмеда на одному з польських смітників, і він негайно простяг бідоласі свою мозолясту руку допомоги. З тих пір друзі стали нерозлучними: Ян годував ведмедика, просив «цивілів» налити для нього склянку пива чи чогось міцнішого – але зазвичай випивав усе сам, посилаючись на фізичну неспроможність клишоногого приятеля:

– Така кўасна тварина! Не їсть, не п’є, не счить, не сере! Я його дуже люблю!

А під час святкування останнього для Яна Нового 2010 року Місь поласував шампанським! Файний перфоманс тоді видався: шпацерували ми з Яном навколо площі Ринок у Львові та клеїлися до панянок, влаштовуючи їм своєрідний «стереоефект». Ян з одного боку, я з іншого – схожими голосами теревенимо з дівчатками так, що ті не можуть второпати, з ким з нас, власне, спілкуються. Навколо сміх, радість, пам’ятні фотосесії а-ля «бог Пан и савременние стріптїзборки» та іскристий напій у пластикових скляночках, що у новорічну ніч цілком зійдуть за кришталеві фужери: «І Місеві наўийте! Місь, будеш пив шампанське?». Запальний настрій та зовнішній вигляд Яна, вбраного у кумедну шапку та з голлівудською посмішкою, додавали впевненості у тому, що свято триває, і ніщо не зможе затьмарити його.

Востаннє ми бачилися на двадцять восьмий день народження Першого Метелика – 19 вересня 2010 року, на флету у Бірмана. Вечір видався хмарним – один із перших вечорів, про які кажуть, що небо починає дихати осінню. Бєсїда трьох волохатих чоловіків під келих верховинського пива точилася розмірено та невимушено і кожен отримував свій ковток із моря спогадів та вражень, ділився планами на майбутнє. На ранок Ян вирушив до Польщі на черговий фест. Два тижні по тому Бірман засвідчив, що повернувся митець збуджений та втомлений – скаржився на нездужання, переночував та поїхав до Рїпнїва – відіспатися і поправити здоров’я. Але стан його виявився катастрофічним – далася взнаки давня та занедбана хвороба. «Невже я тепер буду вмирати?» – вигукнув Ян перед тим, як відійти у небуття. Ні! Поки живі вишиті метелики – про Яна пам’ятатимуть, а отже він житиме. А з комірок довготривалої пам’яті ще довго буде чути відлуння голосу з металізованим тембром: «Чякалякабум! Шире, шире усы! Таких усов нет ни у кого в мире! Я – Сальвадор Далї!».

Mippi's

July 2012

Ангели спустошення

*Моє життя – це величезний
непослідовний епос із тисячею і
мільйоном персонажів: ось вони всі
підходять, так само швидко, як і ми
котимось на схід, так само швидко, як
котиться на схід Земля.*

Джек Керуак

Валерия Славникова

АКТЫ ЛЬВОВСКОЙ МИСТЕРИИ

Лестница в небо – Исидору Цеппелину

(Откровение посвящено моему другу Игорю Яворницкому)

«Для того, чтоб был счастлив один человек, надо, чтоб умер другой», – сказал мне любимый незадолго до своей гибели. Чтоб открылась духовная истина, надо получить откровение. Чтоб, изменив «структуру сознания», понести свет личных откровений, нужна подлинная жертва.

Умер друг моего друга. То, что Игорь Яворницкий написал о Цеппелине, который 9 лет в затворе с тремя себе подобными держал линию обороны, это круто: «Перехід від хіппі до християнства є природним для людей живих, не лінивих думкою, котрі шукають Істину».

Как-то на Горке Пензеля праздновали свадьбу Андрея Бороды. Все гуляли, общались на разный манер, и только в одном углу сидел одиноко Пензель со своим вином. Помнится, кто-то попросил его налить, он сказал: «Ні, це моє особисте, ідїть там собі, де всі, випивайте, а Валерії наллю». Налил мне «личного» вина, и мы так вдвоем общались какое-то время в сторонке, вспоминая юные годы...

А в другом углу поляны в одиночестве, но без вина, сидел уверенно и глубоко, как гриб лесной, Цеппелин. Народ напивался, а он сидел себе и созерцал. Я решилась подойти к нему и спросила: «Вы – Цеппелин? Вы, правда, священник?». Он ответил: «Да».

Когда в воскресенье пришел Игорь и сказал, что монах Исидор, который очень любил «Родительские субботы», умер утром в «Дмитриевскую Родительскую субботу», меня пронзило откровение: «Вот тебе и цеппелиновская лестница в небеса»...

Перед смертью родственные души обмениваются подсознательно знаками. Цеппелин оставил свой знак.

Лестница в небо – это родительские субботы. Отцы взяли его к себе в свой день: на любовь отвечают любовью.

Я очень люблю эти богатейшие благодатные дни. Они исполнены таким глубоким смыслом и такой сокровенно нежной силой, не ведающей смерти, что душа монаха не могла этого не почувствовать...

Я читала Псалтирь и молилась о близкой мне душе. Слова в книге*, родительская память, литургия и Псалтирь – вот та свято-отеческая символика, в которую монах Исидор будет вкладывать частички своей души. А нам остается помнить и карабкаться по ступеням его лестницы в небо.

Третий день памяти. XI. 2011 г.

Реклама

*Шла я по улице, вижу – Курков**:*

Реклама красивая, нежная – Хендрикс.

*И тут же подумала – надо, чтоб знал он про наших хипов,
Что в память о роковом блюзмене делали творческий
релакс...*

*Но мысли вторая и третья слегка тормознули мое
впечатленье...*

*– Ведь «Що за людина? Навіщо йому це? Возможно,
всего лишь он делает деньги?».*

*И дальше мелькает – «Нет, Джимми не даст
опорочить себя.*

Бессмертие имени связями крепнет»...

*И даже не зная, что пишет о нём,
Хипповое семя в пиллзбуке своем.*

* – спогоди про Цеппеліна в тексті Явора «Громадяни Риму» в альманаху «Хіппі у Львові» (2011).

** – з приводу презентації роману Андрія Куркова «Львівська гастроль Джимі Хендрікса» (2012).

Полет над гнездом мужушии

*Мы оиуцали свободу подобным образом
И нас любили Небеса
И посещали странные явления,
расцветившая красками наши сердца
Мы одевались так, чтоб было видно и понятно
Мы ненавидим то, что мрачно и невнятно...
Мы бросили вызов. И сошли с ума,
Почти сознательно, как та любимая кукушка
Из своего Гнезда*

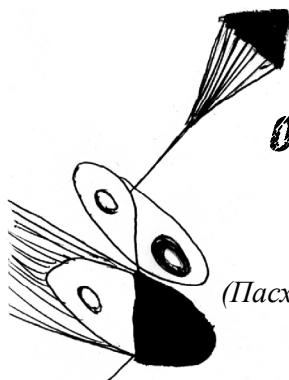
Николаю Морозовскому

*Сквозь ветры «Хроники Акаши»
На пиках стрел блаженств
На острие самопознания
Пытаясь разорвать границы всех времен
И погружаясь в ад
Бросаешься ты в бой с химерами неверья
Без шлема социального,
и без щита надменного вранья
Шагаешь смело по путям Богопознания
И Якоб Беме... в шахтах бытия –
Уверилась при встрече я с тобой –
В сакральных сообщениях познал тебя
Ты – Ученик
Учитель – Он
Но Богом вдохновенны и объаты вкусом Пасхи
Войдете в Вечность Вы вдвоем
И с Вами многие из многих
Тех, служащих Богу, но по-иному*

Хипповое сатори

*Как в кайф бывает вдруг остановиться
И обратить внимание на распустившиеся почки
И тут же получить взамен мгновенность озарения
и свежесть сил
Вот так и «хиппи лайф» –
События неведомо для проходящих мимо
Своим же явленный космический Посыл*

Благовещение 2012 г.

Объятия Праздника

*«Любов укріплює саму сутність речей»
Симеон Новий Богослов
(Пасхальна проповідь о. Павла у церкві Георгія
Побідоносця у Львові Р. Б. 2012)*

Эксперименты с реакциями на обыденные социальные обряды?! – это второстепенно. Ключевая проблема – в выявлении сакраментальной мифологии, если она имела место.

Хипповый проект раскованного бытия, обретший свое место под солнцем, сумел обнаружить подводные тенденции эзотерично маскирующей мистики Актом Того, Что невозможно Сделать, Но Было Сделано...

«Эрос Невозможного» – напишут психоаналитики...

На самом деле многого не надо... Произнеси изречение. Здесь и Сейчас. Подумай о том, что сказал. И тихая проникновенность глубинных контекстов не замедлит появиться. И понесутся знаки мистериальности в сознания, личности опрокинут стереотипы.

Хиппи сумели сказать. Имеющие уши да услышали.

Если слово не проникает вглубь, грош ему цена. Хипповое слово сделало намного больше, хотя кому-то и кажется, что наоборот.

Звуки вышли за пределы механистичного мира и поселились в тайнах воображения, в вибрациях музыки духа, которой нет цены – она бесценна. Как сказал Александр Аксинин: «Музыка – самое великое из всех искусств, ибо она объемлет всё внешнее». Творить формы ощущений жизненной свободы – это «обнимать внешнее» Образом Чуда!

Серьезной, в подлинном смысле слова, мистикой (т.е. верой) хиппи не овладели, да и не могли овладеть. С них этого не требовалось. Слишком ярким и неожиданным был Пир. Как пред Концом... Но святоотеческое мышление гласит: «Без грешников не бывает праведников. Все Повязаны».

Хипповость, как и ставшие уже классическими структуры постмодерна, явилась (к Св. Трапезе) той необходимо-присущей теневой частью развивающегося по законам творчества Тела.

Дальше было трудно, ибо все слишком серьезно. И одновременно легко... Заповедь любви подлинные хиппи творили, подчас слишком противоречиво и экстремально, но лучше и естественней всех. Не знаю, смею ли, но хочется вспомнить слова Спасителя: «Бремя мое легкое», «Носите бремена друг друга».

Великий Четверг.

Воспоминание Тайной Вечери.

Пасха 2012 года.

Отложенное Причастие

*Жизнь ушла, проскочила...
Но ведь и у многих –
Как игла, не попавшая и в ногу –
Но что-то ведь осталось?
Сумбурность лжи и мрак воспоминаний
Не идёт в расчёт –
Жизнь предъявила счёт.*

*Бывалые друзья ушли в Аид,
И гложет часто страх, и стыд,
Играя в покаяние, творю себя «другую»?
Нет, слишком грустные пустые подоплёки чувств,
Оставшиеся позади.*

*Я знаю уже То (Того), чего (Кого)
Не знали мои друзья, которые сейчас в аду.
Так смею ли терять время в депрессии,
Когда все ждут друг друга и в подземелье, и на земле.*

*Раздумаю, и лучшие Богу возопию:
«Невидимые связи крепче видимых» –
Слова Твоих служителей. О, Боже!
Так будь так добр,
Дай мне возможность в крепости Исполнить То,
Что делать самому негоже:
И жить, и наслаждаться верой без Тебя,
В тех неопределённых сферах, где ждут молитв
Мои друзья.*

Николай Морозовский

АУ...М

От всех из нашей тусовки у меня осталось очень теплое, нежное чувство. Сливки львовских хиппи (к ним я причисляю Леру¹, Октяя, Фреда², Дзеню³, Лиона⁴, Рубчика, Дема, Волдмура, Нину, Эллу⁵, Славика⁶, Жорика Черного, Алену Бурдаш, Нону⁷, Иру Мышку⁸, Алисыча⁹, Лобача, Грэга) составляли люди с чувствительной, ранимой душой, пытающейся, в опоре на известные течения религии, экспериментировать со своей неведомой природой. Октай, как прямолинейный Стрелец, даже впрыскивал себе шприцом спирт в вену. Я его очень любил и всегда буду любить, зная точно, что мы увидимся не в материальном мире. Но любовь моя, как и всех нас, была очень незрелой, хотя и искренней. Я был свидетелем родовых мук души всех нас. Помню слова Октяя в сумрачной комнате: «Я не могу вынести Присутствие Отсутствия».

Наша общая беда была в том, что мы не постигали, что любовь – цель и вершина Бытия и Существования, хотя безотчетно пили бессознательную нежность друг ко другу, которая, к сожалению, искажалась нашей «греховной частью». После самоубийства Октяя у меня до сих пор остается горечь понимания того, что мы нашими незрелыми душами не смогли дать ему полноценной «пищи», что и

¹ – Валерія Славникова.

² – Ігор Вахула.

³ – Галина Жегульська.

⁴ – Леонід Козачук.

⁵ – Елла Резникова.

⁶ – Станіслав Потопляк.

⁷ – Нона Баштова.

⁸ – Ірина Камишева.

⁹ – Олег Пушняков.

засвидетельствовала предсмертная записка: «Не плачь, мама. Прощай, любимый сын. Все остальные – сволочи».

Помню слова Октяя на мое желание разбудить захмеленно-отсутствующего Рубчика:

– Не трогай его нирвану.

А отсутствовал он глубоко.

Вот такие профанические нирваны невольно оформлялись искаженной информацией восточных течений религии. И только бессознательная нежность друг ко другу тихо свидетельствовала о том, что нас невидимо возвращают, как на грядке, для будущей вечной Любви. Но любовь без разума – ничто, и отсюда такие «перлы», как «Я – мудрец» или «Христос – ошибка».

Я с интересом прочитал искреннее признание Волдмура в бессилии его мудрости постичь Истину. Мощь в жесткой распре с другой Мощью – тупик остро-враждебного порождения, но Мощь, действующая в Немоши, порождает нежнейшие, восхитительные чудеса Самообнаружения Неведомого. Каким образом Мощь преобразуется в Немошь – можно узнать из откровения, которое явил Бог простому башмачнику Якобу Беме. После такого Света Волдмур уже не чувствовал бы себя растерянно-бессильным. Хотя книги «О тройственной жизни человека» и «Аврора» не каждый вместит. Изо всех индийских школ только Кашмирские Шиваиты, как сквозь тусклое стекло, узрели процентов 50 из того, что видел Беме (и, кстати, Данте).

Восток ограничился в Инь и Ян, а славяне постигают Инь–Ян–Хрень. Этим грубоватым словечком подсознательно обозначен произвол нарушения Гармонии Чудес, упомянутый Данте: «Не выждав озаренья, пал незрел», и очень глубоко описанный Якобом Беме. Буддизм, который исповедовали

тогда у нас, ограничивается констатацией факта «существования глубинного добра», не имея возможности постичь его глубинную причину и суть. А это уже некая печать ущербности постижения. Если бы буддист увидел то, что видел Беме, он перестал бы быть буддистом.

В планетной астрологии Львов – под Белым Раком. Рак – камерное сознание с «сумасшедшинкой», полное чувства, консервирующее само себя. Это «до осознания» видно, когда не был во Львове более 10 лет. Песня «Вуйков» про Львов¹⁰ – эксклюзивная «консерва» чисто львовского производства. Иван Рожок, саксофонист «Вуйков», и познакомил меня с Фредом, за что ему и спасибо. Кстати львовская «сумасшедшинка» в те времена во мне цвела пышным цветом. Я БЕССОЗНАТЕЛЬНО совершал действия, не поддающиеся никакому психоанализу. Хочу заочно принести извинения с высоты радикально измененного сознания, если я задел сердце кого-либо. И только живя практически в лесу, с любимым человеком, я постепенно отрезвел от этой «консервы».

Хотелось бы увидеться со всеми, кто в те времена составлял для меня некий ароматный оазис, который несомненно повлиял на специфичность моего художественного воображения. Я бессознательно влюблялся в каждого из них с первого взгляда, но признавался в этом на словах в чувствительном сердце только Октаю и Славику, отчего последнему впервые спонтанно удалось выйти из наркозависимости без малейших признаков «абстыака» – абстинентной мучительной ломки. «Я верю тебе», – сказал он.

– Почему?

– В тебе есть сила, которая заставляет верить.

Вот несколько наивных, но тепло-искренних четверостиший про некоторых из нас.

*Вот Жорик – он есть кедр прекрасный,
На искренних ветвях растут цветы,
Благоухая в наши души не напрасно
И светлые лишь ведая мечты.*

*Вот Коля – он есть клен высокий,
В бесчисленных ветвях его растут
Арбузы, дыни, сливы, артишоки
И птицы незнакомые поют.*

*Вот Дина – она тополь милый,
Под жесткою и нежною корой
Волнуются миры любовной силы
Неложной, вечно юной и живой.*

*Вот Ната¹¹ – она дивный ясень,
В нагих ветвях и в почках голубых
Искрится океан глубокий и ясен
Волной любовной покрывая стих.*

¹¹ – Наталя Конфетка.

Все наши мытарства лаконично можно озвучить так:

*Облыжнный дух, принявший света вид,
Внушающий, что ты, мол, Световид,
Прикрыв себя свободой мнимой,
Ты мнишь себя непобедимым.
В умах и душах, словно в цитадели
Устроился, своей добившись цели.
Но славный Дух, Дух Света озарит
Души потемки, где твой свет царит.
И правды Божьей искра роковая
Зажжет в душах пожар, любовью полыхая*

*(с. Григорівка, Канівський район,
Черкаська область)*

Звёздный Цепелин

С Цепелином и Явором я познакомился, когда мне было 25 лет. Нас свёл Пензель. Однажды я зашел к нему, и он сообщил:

– Появились новые люди нашей формации, из молодых. Они иногда приходят на Горку возле моего дома. Люди интересные, стоит познакомиться.

Правда, они лишь на несколько лет были моложе меня, но я всегда имел старших друзей, благодаря чему удавалось примазаться к «ветеранам».

Итак!

Мы взяли по бутылочке вина и пошли на встречу с единомышленниками. Это были Сергей Цепелин и Игорь Явор. Оба выглядели колоритно, были длинноволосые и бородатые, и, как оказалось, служили в армии, не то, что некоторые, в том числе, я. Оба работали мусорщиками. На эту работу их вдохновил Лёня Швец, львовский хиппи-поэт. Работа по вывозу мусора неплохо оплачивалась, и часто удавалось справиться за полдня, что для хиппи было привлекательным: не нужно торчать на работе до вечера.

Беседа была оживлённой, вино было выпито – так мы и подружились, как оказалось, на всю жизнь. Нас объединяло увлечение мотоциклами и странствиями, а также поиск идеала и абсолюта. Рано или поздно, но абсолют был найден, это – Бог.

Когда при Перестройке начала возрождаться церковь, Цепелин уехал в Россию и пошел в монастырь, где провел 9 лет. Затем он служил на приходах Ивановской области еще около 10 лет. Потом вернулся, нужно было ухаживать за отцом. А через некоторое время покинул грешный мир и улетел, как дирижабль-zeppelin, оставаясь все время почитателем хард-рока и ансамбля «Led Zeppelin», потому и носил такое прозвище.

15.05.2012

*Я в расстройстве не один
Друг наш умер Цеппелин
Был он умный иль дурак
Взял да умер – просто так*

*Обвивает туман
Нагоняющий сплин
Полетел дирижабль
Улетел Цеппелин*

*Вот развязан канат
Отплывает причал
Бородач капитан
От винта! – прокричал*

*За поступок такой
Не получишь медаль
Вот он всех рассмешил
Понесло его в даль*

*Вот так вышел конфуз
Анекдот с бородой
Так когда-то и я
Полечу за тобой*

*Будут в церкви служить
Упокой для души
И церковный звонарь
Зазвонит из глуши*

*Я опять свой стакан
Из кармана достал –
Как-то часто теперь...
Я изрядно устал*

*Я уже на помин
Выпил целый ушат
Потому и прошу
Пусть пока не спешат*

*Пусть пока не летит
Стая чёрных ворон
Да и я свой стакан
Лучше выброшу вон*

*Но увы не судьба
Знает Божья рука
Как-бы кто не хотел
Повалять дурака*

*Со спокойной душой
Продолжай свой полёт
Пусть летит дирижабль
Как ковёр-самолёт*

*То, что ты не успел
Я конечно допью
Так прощай навсегда
И до встречи в раю*

5. XI. 2011.

Іван Лучук

**Про тих гіпів,
які не потрапили до львівського
гіпівського канону,
і про деякі віршові нюанси**

Спершу хочу висловити деякі свої міркування про гіпівський рух, його атмосферу, тенденції. Принаймні під певним кутом зору (із багатьох можливих вимірів чи ракурсів). Мені здається, що у Львові цей рух відбувався все ж у руслі загальносоюзному, а не аж загальносвітовому. І це зрозуміло й до певної міри виправдано ситуативно, адже жили ми за залізною завісою. У Москві та й Ленінграді, мабуть, ставилися до різних «західних віянь» ліберальніше, а от у нас, в Україні, особливо західній, тиск був значно сильнішим. Там душили наче учнівським верстатом з кабінету трудового навчання, а ми були наче під фабричним пресом.

У витворенні чогось схожого на гіпівське середовище «рука Москви», так би мовити (але в цьому випадку не зловісна, а лагідна, позитивна), була дуже відчутною. Львівське гіпівське середовище мало, звичайно, свій колорит, частково замішаний на українських і власне львівських елементах, який приваблював гіпників з інших куточків Радянського Союзу; проте в ньому витав, як би то сказати, загальносоюзний чи радше московський дух.

Коли розвалився «совок», то почали навідуватися до нас гіпиподібні з інших країн, процес тривав, триває, можливо, й далі певним чином. Але вже тоді гіпівство стало чимось на кшталт рудименту віджилої епохи. Хотілося б думати, що такі віджилої, але це не зовсім так чи й зовсім не так. Можливо,

якщо й існує в нас ще гіпівство не в пенсіонерному, а в процесуальному сенсі, то саме завдяки тому, що постсовкова ситуація у нас все ще триває.

Це звичайно, мої приватні міркування, але гадаю, що в них є сенс, адже той факт, що альманах «Хіпі у Львові» отримав резонанс у Москві (його навіть там переклали – те, що було писане не по-російськи), свідчить радше про зв'язок не з «дітьми-квітами», а таки з лагідною альтернативою радянському устрою, «совку». Хоча не виключено, як припускає Андрій Курков у своєму романі «Львівська гастроль Джими Хендрікса», що радянські спецслужби тримали увесь процес під контролем.

Олег Федорович (1964–1985), відомий у гіпівських колах як Буратіно, був надзвичайно обдарованим, мав талант до малювання, до напрочуд легкого складання віршів,

відзначався акторськими здібностями. Ми з Олегом вчилися в паралельних класах у 28-ій школі. Пригадую, що в молодших класах у відповідну погоду мама водила його до школи в коротких штанцях і білих підколінках з помпонами. Ближче зійшлися ми десь у класі шостому-сьомому, коли Олег закохався в мою сусідку Яринку Бобинську, тому часто з'являвся біля нашого будинку. Він тоді і прибрав собі прізвисько Боб – від Яринчиного прізвища. Тоді ж він ще з двома своїми однокласниками створив своєрідний орден, вони себе називали «лицарі», а всі на них казали «вицарі», де перший звук вимовляв ближче до [в], бо така була в Боба вимова (коли представлявся на ім'я, то вимовляв: Оवेशь, із наголосом на

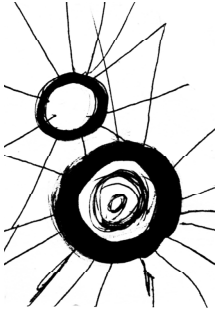
першому складі, а не Олесь), точнісінько така ж, як і в його мами, корінної львів'янки. Два інших «вицарі» мали прізвиська Біл і Сміт, так їх назвав Боб, пояснюючи, що ці клички є скороченнями від дебіл і сміття. Він успішно займався великим тенісом, ходив до художньої школи. Він умів так заразно реготати, що не раз його про це просили, а деякі сильніші та зухваліші, то й примушували, а в нього так чи інак сміх виходив невимушеним і таки заразним, так що реготали всі навколо. Боб був відомим складанням віршів, дум і поем, які міг довго цитувати напам'ять, – переважно «проти москалів» та інші «вільнодумства». Шкода, що я жодного з тих віршів не зафіксував і не зберіг. Я тоді паралельно писав епіграмки на кобін, думи про вчителів, перелицював «Енеїду» під назвою «Поема про повстання в школі»... Наша вчителька російської мови та літератури Анна Ісаківна Вайсфельд, яку учні між собою називали Сара Абрамовна, задала на якомусь уроці скласти віршика по-російськи. Боб склав таке: «Гляжу на зельоний лісток, / не могу оторвать ок». Це був хіт сезону, не одного сезону. Я і про неї склав думу, в якій є рядок про те, що вона ненавидить Боба. Боб, тепер це може виглядати й не-політкоректно, склав про неї рядки: «Є в нас вчителька одна, / зветься Сарою вона, – / як вона втікала з гетто, / загубила цицьку гдето», – не можу не згадати цього бодай через розкішну риму. Це та вчителька, що, поставивши мене обличчям до стіни, казала: «Лучук, закрой глаза і не сматрі на стену, ти ейо мараш свайм взглядам», – я ж відвернувся від стіни і сказав: «Тагда я буду сматреть на вас». Десь тоді ж, але вже у восьмому класі, я майже написав маленьку повість «Псяче життя», головним героєм якої був саме Боб, він же ж «подарував» мені й саму назву.

У якомусь із старших класів (восьмому або дев'ятому) Боб «ходив» до репетитора з алгебри – то був якийсь студент університету. Боб із ним домовився, що той акуратно бере гроші за «репетиторство» від батьків, а йому дає спокій. Майже всі ті «заняття» Боб або просидів у моїй кімнаті, або

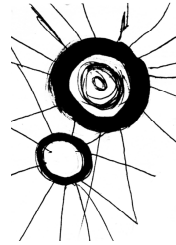
ми з ним гуляли. Ми з Бобом декілька років поспіль ходили колядувати, але трохи подорослішавши, вже в десятому класі, завстидалися ходити, – пригадую, зібралися таки, стояли з торбами у мене в під'їзді, думали-думали і передумали. Він був зі мною відвертим, розповідав про все на світі, про себе, про свої відчуття, говорив, що якийсь його дід Федорович – петлюрівський офіцер (чи не полковник?), а це було ніби табуваною темою. «Який ти великий, я біля тебе як мурашка почуваюсь», – сказав якось, коли ми йшли через скверик біля мого дому, а росту він був нижче середнього. У випускному класі його перевели до 49-ої школи, неподалік від нашої, щоб хоч якийсь терпимий атестат він отримав. Його улюбленим письменником був Едгар По, особливо він любив романи Мігеля Анхеля Астуріаса «Пан президент» і Германа Гессе «Степовий вовк».

Боба ми двічі на початку літа 1982 року відпроваджували в армію, бо перший раз вийшла якась «заминочка». І я його двічі відвідував (коли впродовж місяця влітку 1983 року мандрував із Ромком Садловським по Криму) у Севастополі в клініці імені Пирогова, де він «косив під дурку», і його таки комісували за півроку до дембеля. Спершу я його шукав у посьолку Орліній, за поштовою адресою військової частини, але він вже був у лікарні. Щойно Боб на початку 1984 року повернувся з армії, того ж дня вже був у мене вдома: я відчиняю двері, бачу Боба і кажу: «Явління Христа народові». Він тоді симпатизував одній дівчині Оксані, познайомив мене з нею, я їй теж симпатизував. Коли ми зустрічали в мене новий 1985 рік, і Боб, і Оксана були там, згодом на Святвечір (який знову відзначали в мене) він написав їй вірша під назвою «Брехня» (цитую за своїм щоденником):

*Кінець Кінців
а де початок
Початок мрій
розчарування
забутий день
і ніч бажання
Кінець Кінців
мов зірка рання
і ти також
від ранку
в ранок
Співає спека
ранок канув*

У тому ж щоденнику (початок 1985 року) Боб фігурує надзвичайно часто (зацікавлених відсилаю до видання «ЛУГОСАД. Матеріали до біобібліографії», 2011). Цікавий, зокрема, такий запис від 05.01.85: «Боб сказав: як добре було б мати окрему кімнату і скрізь порозвішувати недокінчені (або тільки розпочаті) роботи, а біля кожної щоб лежали олівці, пензлі і все що там потрібно. Тоді де б не сів, де б не став – скрізь завжди щось робив би – залежно від моментального настрою. А я думаю: в мене така кімната є (не звичайна стінно-підлого-стельна кімната). І я завжди маю під рукою те, у що можна перелити свій настрій. Я маю багато початих картин, які тільки відповідний настрій може закінчити». Влітку 1985 року Боб привіз до мене на дачу в Наварію мольберт і весь необхідний художницький реманент, щоб там собі малювати; фарби на дачі так і залишилися. Він тоді вже коловся «джефом», вживав «дерьмушку» й «колеса», і відмовити його від цього не вдалося. Хоч і від алкоголю не відмовлявся, але пив мало.

У кінці серпня 1985 року в Наварії ми зробили (були Боб, Оксана, Назар Гончар* і Ромко Садловський) проводи

* – Назар Гончар (1964–2009) – львівський поет.

(збереглися фотографії, але дуже неякісні, які навряд чи надаються до друку) мене в Болгарію на мовну практику, яку я проходив в університеті міста Велико Тирново. На вокзал Боб із Оксаною та лугосадівці мене теж проводжали. Тоді я востаннє бачив Боба живим. Із міста Габрово я написав Бобові останню болгарську листівку, на якій було зображено Дом на хумора (Будинок гумору). Коли я під кінець вересня повернувся додому, то застав удома суцільну мовчанку, не розуміючи, у чому річ. Через деякий час мама мені сказала: Олег помер. Коли він лежав у труні, в його руках була чомусь та габровська листівка.

Після того, щоб хоч якось абстрагуватися й забути, я поїхав на неповний тиждень в археологічну експедицію в Урич. Там і познайомився з Ігорем Драком. Ідучи на «ватру», своєрідне закінчення експедиції, пригадується, ми з Драком дискутували на предмет давніх українських граматик чи про щось таке. Повернулися до Львова ми вже друзями. Мабуть тоді Драк зайняв місце Боба у моєму житті. Відтоді й по сей час ми колегуємо.

Ігор Драк, або Історик (так Дем його назвав, Дем давав прізвиська ще багатьом, зокрема такого-собі Влодка з моєї школи, коли той працював на бензозаправці, назвав Бензовозом, і так до нього те прізвисько і причепилося) таки на серію входив у гіпівське середовище. Десь там тусував, мандрував автостопом, їздив на зібрання на Шипіт тощо. Про його життя, світогляд і походеньки вже давно можна було роман написати. Коли він на початку літа 1987 року вирушив у маршрут по совку, я його екіпірував грубезним зошитом, декількома ручками, щоб він робив нотатки до роману про себе, навіть назву підказав – «Ігор-веда». На вирваних листках із того зошита я отримав лише декілька листів – з хутора під Таллінном, з Середньої Азії та з Абхазії. Це все, що він написав під час тієї мандрівки.

Певним чином Ігор Драк причетний до зовсім не гіпівської, але спорідненої за духом альтернативності «організації», назва якої – Орден Чину Ідіотів. Статтю про

ОЧІ вперше явила світові «Мала українська енциклопедія актуальної літератури» (Івано-Франківськ, 1998), ось вона: «ОРДЕН ЧИНУ ІДІОТІВ (ОЧІ). Товариство літераторів, художників, культурологів, філософів. Входять зокрема: Назар Гончар, Роман Козицький, Володимир Костирко, Андрій Крамаренко, Іван Лучук, Ігор Драк. Декларація ОЧІ прийнята 31 липня 1995 року у Львові. Слово «ідіот» трактується товариством в первісному грецькому значенні цього слова: власник себе. Керівний орган: рада Двох (І. Лучук, Р. Козицький). «Гімн Ідіотів» складено приблизно на мотив сучасного австрійського гімну (автори: І. Лучук, І. Драк). Кожен з членів Ордену має світське і дійове звання, титул». Ця стаття з МУЕАЛ розпорошилася по різноманітних виданнях, також і електронних, і потрапила в рубрику «Літературні угруповання». Зокрема, є вона і у виданні «Усі українські письменники» (Харків, 2006), що з'явилося в серії «Іду на урок», тож і кожен учень мав би в ідеалі знати Ігоря Драка, який в ОЧІ мав світське звання граф Дракула (з правом володіння всією Трансільванською спадщиною), а дієвим його званням було – Інгвар Драко Пілігримус. Стосовно співавторства «Гімну Ідіотів», то Драк з'явився в мене, коли я саме його дописував, і додав до якогось із останніх рядків якесь слівце – яке саме, вже не пригадую.

Знаю (чи точніше – пам'ятаю) принаймні про два вірші, які склав Ігор Драк. Десь улітку 1986 року, здається, а може, і трохи пізніше я разок чи декілька провів «майстер-класи» з писання віршів для Ігоря та його молодшого брата Тараса (музиканта, що спеціалізується на середньовічній музиці). Не відаю, чи можливо когось навчити писати вірші, принаймні Драків навчити мені не вдалося. Питаються – про що писати? Кажу: про що писати – неважливо, але тему можна задавати про будь-що – про щурів, про весну, про кобіт тощо. Я заварив чаю і зразу для прикладу склав віршика:

*Сьогодні п'ємо чай,
хоча й, звичайно,
вино «Струмок, або Ручай»
теж пили б одностайно.*

А от як писати – можна задавати форму. Я справді міг скласти сонет за 15 хвилин і кажу їм про це, але задайте мені тему. Тема виявилася зовсім несподіваною: Саддам Хусейн. За квадранс** я і склав сонета на цю тему, він зник десь у моїх непутящих «учнів». Один вірш Ігоря Драка в його автографі (за власноручним підписом Ingvar Drako Piligrimus, плюс «пунцифік») зберігся в одному з моїх блокнотів і датований (вже мою рукою) 29 листопада 1986 року:

*Вітер гонить Надію –
Осінній листок на дорозі.
На плаху зійду я зі сміхом –
Привіт, кістлява.*

Інший його вірш, у якому йшлося щось про рибалку та сіті, пам'ятаю, закінчувався чомусь словом кисмет, що, як він пояснював, означає по-тюркськи щастя. Цього вірша він склав точно 10 січня 1987 року, бо у відповідь я написав вірша «Сонячний подзвін зірок позганяв з небокраю...», а свої вірші я датую прецизійно.

Тут доречними будуть причинки до, так би мовити, лугосадівської дракіани. Коли ми, ЛУГОСАДівці (я – ЛУ, Назар Гончар і Роман САДловський) влітку 1986 року, закінчивши недавно університет, йшли повз нього в напрямку теперішньої вулиці Січових Стрільців, то побачили Драка, який вийшов прогулятися (як казав, до парку Франка), і вирішили його заскочити зненацька, заховавшись за якийсь

** – квадранс – чверть години.

стовп. Драк якраз мав у губі цигарку (наскільки пригадую, без фільтру), яку збирався припалити. Коли ми вигулькнули, в нього від несподіванки та цигарка випала з губи. Про це й написав Назар десь незабаром вірша «Випадок»:

*Лугосад зауважив Драка здалека
і за стовп заховався
і вигулькнув зненацька –
і Драк остовпів
аж випала з губи цигарка
чи то пак недопалок
тобто випадок*

Зразу після виникнення 19 січня 1984 року ЛУГОСАДУ «четвертим» у ньому був Боб. Потім цим «четвертим» був Драк.

На його двадцятип'ятиліття 26 жовтня 1987 року я написав епіграмку:

*Чверть століття – купка сміття,
А життя – то ціле звалище.
І колись Великі Грибовичі
Перейменують в Ігоре-Драковичі.*

Нишком писав вірші, як виявилось, й Ігор Корбутяк, відомий у гіпівських колах як Пружина. У Великі Грибовичі на сміттєзвалище, до слова, він навідувався часто, адже на прожиття заробляв, працюючи на сміттєвозі. Нас із ним познайомив Боб на Вірменці, коли я був чи то десятикласником, чи то вже студентом. Ми бачилися рідко, і от він мені якось признався, що пише вірші, показав деякі. Добірку віршів І. Корбутяка я опублікував у своїй поетичній рубриці «Парнасленд» у газеті «Ратуша» 1991 року в числі за 12–13 червня (тоді виходили спарені дводенні номери). Цікаво стало – що ж я тоді про нього написав. Я порився по своїх папках (бо маю давню звичку архівувати вирізки з

публікаціями) і, не витративши занадто багато енергії та часу, тільки трішки заплічувшись, знайшов ту публікацію. Супровідна ремарочка до Пружининих віршів називається «Споглядання – не самоціль». Ось вона: «Ігор Корбутяк має дуже врівноважену, чутливу натуру. Його життя, можливо, подібне на життя рослини, але рослини з потужним інтелектом. Спостерігати за навколишнім і водночас пропускати його через своє внутрішнє – такий метод найбільш імпонує Ігоровому підходові до поетичної творчості. Із усього реально і нереально існуючого він творить комплексний своєрідний храм. До речі, Ігор навчається зараз у Чернігівському єпархіальному

духовному училищі, залишаючись при тому крутим львів'янином». У добірці було п'ять віршів і один диптих Корбутяка. Гадаю, зараз буде багато кому цікаво пригадати бодай один його вірш. Задля цього наведу тут один із тієї добірки:

*Де сиджу, на великому камені
з тугою на серці –
які густі й різноманітні трави,
ось тут на пустирищі,
та жодній з них не дам
чіткого ймення. Окрім листя папороті,
від якого зір миттєвий ніяк не відірву.*

Раз вже йдеться про вірші, то я й опублікував був україномовні вірші Льоні Швеця у своїй поетичній рубриці «Парнасленд» у газеті «Ратуша» 15 серпня 1992 року. Сюжет

про нього я назвав «Льоня жив, живе і буде жив!»: «Кожен п'є те, що хоче пити. А є й такі, що п'ють одеколон. Але не будемо називати їхніх імен. Та й то не стосується сьогоденського нашого сюжету. Хіба би. Отже, Льоня... Хадзарагов (а це його новий псевдонім – від материного осетинського прізвища) пише вірші не лише по-російськи, а, як виявилось – і рідною мовою, тобто українською. Один львівський художник (який носить батькове німецьке прізвище) сказав, що в Льоні російськомовні вірші ліпші від українськомовних. Можливо, й так. Але яке то має значення, коли для людини (в конкретному випадку – автора наведених тут віршів) практично все є по цимбалах. Як, зрештою, і нам». Льоня сам мене попросив, щоб я в ремарочці про нього згадав про «фанфурь» (одеколон, який заживають перорально). Коли в кінці 1993 року Льоні не стало, я саме був у своїх наукових справах у Москві. На дев'ять днів по ньому ми прийшли на панахиду до нього додому на вулицю Котляревського разом із Назаром Гончаром (прямо із запису передачі про паліндромію на Львівському телебаченні, куди були запрошені). Там всі домашні розмовляли українською, і мама Льоні теж. Задля ілюстрування і заодно поновної фіксації через вроджену історико-літературну ретельність наведу тут один із трьох опублікованих Льониних віршів. Це вірш під назвою «Дніпро»:

*Я не можу бути герметичним,
Я прозорий, ніби небокрай.
Можна бути дуже поетичним
Без поезії, як серце ти не край.*

*Можна бути трохи старомодним,
Як Дніпро, що все-таки тече.
Але він як серце, що ніколи
Не втече від тебе, не втече.*

поетичній рубриці «Парнасленд» у газеті «Рагуша» 12 лютого 1993 року), для якого я й назву дав «Півень-округівень»:

*ця пшениця цяця цяця
оця цьоця цьоця цьоця
не ріж курку мою мурку
а ріж півня округівня*

Дем мені нашептав цього вірша, а я взяв і опублікував його з передмовкою «Ще й Дем вірші пише» (за підписом П. П., що означає Провідник Парнасленду) у супроводі його графічної композиції з частим для нього використанням символу яйця, бо ж курка фігурує у вірші. А передмовка була така: «Тобто не так, щоб зовсім пише, але складає. Дуже рідко, коли Дем в цікавому стані, то нашіптує (саме нашіптує рідко, а не в стані рідко) Вашому непокірному Провідникові свої імпровізовані віршуалізації. Але нам завжди в лом було записувати. А от недавно, мабуть, присутність Назара-Назара Багнета-Багнери [один із псевдонімів Назара Гончара. – І. Л.] надихнула не лише на шепіт (то й без нього було надихнуто), але й на запис. І вийшло незле – навіть трохи актуалізовано і неологізовано, з рефренами і ремінісценціями, з відповідними дозами ідіотизму (по суті) та геніальності (у своїй простоті). До речі, оця-яйця Демова картинка ілюструє загальний настрій його ж стиха створеного вірша». Останні слова відсилають до того, що Назар віршування жартома називав «стиха творення». Дем не раз диктував-нашіптував мені свої віршовані імпровізації, переважно по телефону, але я їх не записував.

Свого часу, восени 1990 року, я скомпонував три паліндромони (тобто такі вірші, що читаються від початку до кінця і від кінця до початку – однаково) про Драка, Дема та Ягоду (Мирослава, художника й поета). Паліндромони явно слабенькі, тому я їх і не публікував до цього часу. Але в цьому контексті їх публікація видається доречною. Тому й закінчую ними цей сюжет.

*Ми, Драк:
– У, жду не бунгало-костела.
Бедро, крут рот тортур,
кордебалет сокола гну.
Бе, нуджу кар дим.*

*Дем – козак ого!
Дурак чуже жере,
береже жучка рудого,
казок мед.*

*Ягода є!
У Те переверни золото лоз.
Золото лозин реве, репетує;
а дог – я!*

По утрам в самых неожиданных местах Старого Города таллинцы обнаруживали удивительные, полные мрачной мистики и в то же время завораживающие картины, исполненные то пастелью, а то и маслом. В них никогда не было социального сарказма или протеста, но всегда присутствовал дух средневековья, рыцарства и восхищение женским образом. Образ этот неизменно напоминал Люти – возлюбленную Викинга. Он любил её, но еще более он любил её образ. Сама Люти вскоре после рождения сына стала превращаться в замученное, истощенное заботами и склонностью к алкоголю существо. Образ же её тем не менее становился все краше, а отношения с Викингом всё более воздушными.

Йокси*

Дайва Григелите

Хиппи в Литве

Девятнадцатилетний юноша Ромас Каланта из Каунаса перед своей трагической гибелью сказал: «Šia niekad nebus laisvės. Net šita žodi LAISVE uždraudė» («Здесь никогда не будет свободы. Даже само слово Свобода запретили»).

И еще: «Kam daugiau gyventi? Kad šita santvarka mane lėtai ir negailestingai užmuštų? Geriau jau aš pats save ir iškart...». То есть: «Зачем больше жить? Чтобы эта система медленно и безжалостно убивала меня? Лучше уж я сам себя и сразу...».

Его смерть вызвала массовые протесты в мае 1972-го. На улицы Каунаса вышла молодежь – ровесники Каланты. Они скандировали: «Да здравствует Ромас! Ромас всегда будет жить в наших сердцах!». Участников демонстраций арестовали. Один из лидеров Витаутас Каладе заявил на суде:

– Никто нам не приказывал выходить на улицы – причиной было стихийное недовольство.

40 лет прошло с тех пор. Теперь у нас и независимость, и как-бы свобода, но все не так. Половина выехали из Литвы, другая половина собирается уезжать. Не знаю, что и думать. То, что творится сейчас, далеко от демократии. Люди протестуют, но это еще ничего не значит. Полицейские разгоняют их, как и в Москве.

Когда мы будем жить так, как живут свободные люди на Западе?

В Каунасе, где проходила памятная церемония, я познакомилась с женщиной на имя Мария. Ее сын Сигис родился в том же году, когда погиб Каланта. Они принесли букет сирени на место его гибели. Мария не участвовала в

демонстрациях, но хорошо помнит это время. Её дядю задержали вместе с другими, когда, собравшись в день похорон Каланты, он сказал: «Ну что, друзья, споём что-нибудь по-литовски!».

Потом мы встретились с Джизой («Jesus»); когда-то он был авторитетом среди каунасских хиппи. Его настоящее имя Александр Егоров. Сейчас ему около 60 лет, он живет в Вильнюсе, работает на литовском телевидении и готовит передачи о джазе. Джиза удостоен памятной медали «13 Января», учрежденной в 1991 году. Этой наградой отмечают за мужество и героизм во время защиты государственных объектов.

Среди известных каунасских хиппи были Владас Рукша и Ионас Данелявичюс. Владас одно время жил в США. Сейчас ему примерно 60 лет, он и сегодня выглядит, как во время хип-революции, с длинными белыми волосами.

Из Каунаса происходила группа мотоциклистов, которая была известна в начале 1970-х годов. Одним из ее участников был Зенонас Лангайтис:

– После событий, последовавших вслед за гибелью Каланты, за нами следили всюду, куда бы мы ни ездили. Как-то в Таллинне нас повязали и долго допрашивали – чего это вы по Прибалтике ездите, какую литовскую «бациллу» привезли?

А в тот день мы немного посидели у Джизы, потом поехали к Аруне. Ее брат Алвитас Таунис (1949–1979) на

прозвище «Монстерис» был лидером хип-движения в Вильнюсе. У него всегда собирался народ. Аруне и сейчас живет в том доме, где проходили тусовки. Монстерис погиб молодым. У них был еще один брат – Гинтарас – самый младший, который тоже хиповал. Вскоре погиб и он. Они были автогонщиками и оба погибли на ралли.

Еще одним лидером вильнюсских хиппи был Алик Лобанов (1949–2006), который был другом Алика Олисевича. Он жил на улице Дарюса и Гиренаса в Вильнюсе.

Посмотришь – и кажется, совсем уже мало олдовых осталось. Албинас Залепуга живет в Вильнюсе, ему около 55 лет. Йонас Норейка выехал в Германию; несколько лет назад он умер. Недавно в Литве вышла книга о Римасе Бурокасе (1953–1980), который был поэтом и жил в Вильнюсе. Его жена Сильвия составила клип «Римас и друзья» под флойдовский «Time», где упоминаются вильнюсские хиппи, друзья Бурокаса – Жильвинас Биеляускас, Ашара Жукаускене, Римас Моркунас, братья Таунисы.

В 1980-е годы народ со всего совдепа приезжал на Казюкас. Ярмарка проходила на рынке «Дзержинского» в Вильнюсе – так называли колхозный рынок на бывшей улице Дзержинского (сейчас Калварию). Она открывалась 4 марта и была названа в честь Св. Казимиераса – королевича из династии Гедиминаса, который умер 4 марта 1484 года в возрасте 26 лет. Его мощи покоятся в Архикафедральном соборе, он считается покровителем Литвы. Традиция началась еще в Ренессансную эпоху и сопровождалась карнавальным шествием – в то время ярмарка проходила на главной городской площади – и сохранилась во времена советской оккупации.

На Казюкас приезжали хиппи со всей страны: из Москвы, Питера, Львова, Риги, Таллинна, Смоленска, Могилева, Гродно, а также из Каунаса, Клайпеды, Капсукаса (теперь Мариямполье). Здесь они продавали сувениры и украшения, а местные мастера – в основном, изделия из

дерева и плетеные корзины. Потом все шли пешком в Старый Город и несли в руках пасхальные «вербы» из высушенных листьев, травы и цветов. Собирались на улице Горкио, в кафе «Вайва» или «Ледайне». Бывало много народу – и сто, и больше. Вильнюсские хиппи принимали приезжих на флэту найтовать. В 1986 году у меня на даче найтовало 17 людей. Мы пили дешевое вино, играли на гитаре и слушали любимый хард-рок и «Аквариум».

С Володей Петровым мы встретились в Риге летом 1982 года. Я приехала на Гаюю, а он уже был там. Домой ко мне поехали вместе. Зимой следующего года мы поженились, затем поехали во Львов к Владимиру. У него в квартире жила также сестра с мужем и ребенком. Комната Пьера (такое у Володи было прозвище) была совершенно пуста, там стоял какой-то шкафчик, откуда он доставал фотографии. Их было много – всё про львовских хиппи. В то время, как мы познакомились, Володя уже был сиротой – погиб отец, потом умерла мама. Я видела их фотографии. Единственным родственником была сестра. От местной хип-команды Володя держался в стороне, говорил – я сам по себе. У него были длинные каштановые волосы. Он имел двенадцатиструнную гитару, которую все время настраивал. Делал красивые украшения из ракушек. Характер у него был нежный, веселый. Очень любил даты – у него вся жизнь составляла хронологически точный календарь. Через год его посадили.

*Šviesus ir gražus,
Palaiminimo pagimdyti
Gyvena nekalti mūsų vaikai.*

*Šlapiu vilnu vilkstinės
Keliauja vabzdžių dangumi.*

*Ta kelione ne jums, mano vaikai,
Gelmiu pagimdyti.*

*Vėjo alsavimas toks švelnus,
Ir jums tie gėlių pabučiamai.*

*Gyvenkite, ir švelnūs sapnai
Jus telanko vyksmo šviesoje
Bemiegančius.**

(Вильнюс, Антакалнис)

* – Світлі і красиві,
У благословенні народжені
Живуть непорочні наші діти.

Череда мокрих овець
Мандрує по небі, ніби комахи.

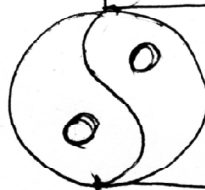
Ця подорож не для вас, мої діти,
Народжені в глибинах.

Дихання вітру таке ніжне,
І для вас ці поцілунки квітів.

Живіть, і приємні сни
Хай, перетікаючи світлом, навідують вас,
Сплячих...

(З литовської).

HIPPIE

July 2012